

Dosarul nr. 2ra-975/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. C. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Cimpoi, A. Danilov, I. Secieru)

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Valentina Cimbru, reprezentată de avocatul Vasile Pruteanu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Valentinei Cimbru, reprezentată de avocatul Vasile Pruteanu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral cauzat în urma acțiunilor ilicite ale organului de urmărire penală și procuratură și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Procuratura Generală a Republicii Moldova, admis apelul declarat de Valentina Cimbru și modificată hotărârea din 25 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru

constată:

La 17 octombrie 2016, Valentina Cimbru, reprezentată de avocatul Vasile Pruteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral cauzat în urma acțiunilor ilicite ale organului de urmărire penală și procuratură și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 7 august 2014, de către organul de urmărire penală al SUP al IP Centru al DP mun. Chișinău a fost pornită urmărirea penală nr. 2014011659, invocându-se existența bănuielii rezonabile în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

În cadrul urmăririi penale, la 23 februarie 2015, au fost efectuate patru percheziții în imobilele ce-i aparțin ei și părinților săi, iar la 7 aprilie 2015, dânsa a fost recunoscută în calitate de bănuț.

La 29 iunie 2015, de către procurorul în Procuratura sect. Centru mun. Chișinău, dânsa a fost pusa sub învinuire în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i incriminată confecționarea, deținerea și utilizarea documentelor oficiale false.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura sect. Centru mun. Chișinău din 15 iunie 2016, a fost scoasă de sub urmărirea penală pe motivul că în cadrul urmăririi penale nu s-a constatat faptul falsificării procesului-verbal al adunării locatarilor CCL – 96 din 17 aprilie 2008 și semnăturile membrilor cooperativei, inclusiv în anexa la procesul-verbal menționat ca participanți la adunare.

A precizat că la etapa urmăririi penale, interesele ei au fost apărate de avocatul Vasile Pruteanu, căruia i-a achitat pentru serviciile prestate suma de 7000 de lei.

Astfel, în perioada anilor 2014-2016, drept urmare a acțiunilor abuzive și nefondate ale organelor de drept în privința sa: efectuarea perchezițiilor, recunoașterea în calitate de bănuț și învinuit, audierea în calitate de bănuț și învinuit, a suportat un șir de daune morale, prin care i-a fost afectată sănătatea psihică, manifestată prin stres nervos, insomnie, tremur, tahicardie, depresie, simptome de spaimă, impact negativ relațiilor sale cu prietenii, cunoscuții apropiați, administrația publică locală, căreia direct i se supune președintele CCL, care se răsfrâng asupra ei și în prezent.

A învederat că o perioadă îndelungată de timp, dânsa a ocupat și ocupă funcția de administrator al CCL – 96, post de conducere ce presupune o reputație ireproșabilă care însă a fost grav prejudiciată de acțiunile ilegale ale procuraturii și organului de urmărire penală.

Pornirea urmăririi penale și recunoașterea ei în calitate de bănuț, învinuit a fost făcută publică de unele persoane din conducerea cooperativei, astfel, a ajuns subiect de discuții nu numai în rândul locatarilor cooperativei, dar și în casele din împrejurimi.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 2, 3, 6, 10, 11 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, art. 39 alin. (7), 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral cauzat în urma acțiunilor ilicite ale organului de urmărire penală și procuratură, încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul ei a prejudiciului material în mărime de 7000 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 200000 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 25 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul Valentinei Cimbru suma de 7000 de lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 2000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Procuratura Generală a RM.

A fost admis apelul declarat de Valentina Cimbru, modificată hotărârea prime instanțe și majorată suma încasată de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul Valentinei Cimbru de la 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral la 15000 de lei.

În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 13 martie 2019, Valentina Cimbru, reprezentată de avocatul Vasile Pruteanu a declarat recurs împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii prime instanțe în partea mărimii sumelor încasate în beneficiul ei de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM și adoptarea unei noi hotărâri, de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt parțial neîntemeiate, pe motiv că instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat în mod eronat legea și în acest sens au aplicat eronat normele de drept material, fapt ce a dus la adoptarea unei hotărâri nefondate.

A specificat că daunele morale se stabilesc în raport cu consecințele negative suferite de ea, importanța valorilor lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori, intensitatea cu care au fost concepute consecințele vătămării, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială.

În cuantificarea prejudiciului moral, aceste condiții sunt subordonate condiției aprecierii rezonabile pe o bază echitabilă corespunzătoare prejudiciului real și efectiv produs ei, astfel încât să nu se ajungă la o îmbogățire fără justă cauză a celui care pretinde daune morale.

Contrar prevederilor art. 373 CPC, Curtea de Apel, judecând pricina în ordine de apel, a trecut superficial asupra circumstanțelor cauzei și a apreciat unilateral probele din dosar.

În concluzie, a specificat că prin decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe i-a fost afectat dreptul de acces la un tribunal și dreptul la un proces echitabil, ceea ce constituie o încălcare a prevederilor art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

A mai notat că prezintă deficiente hotărârea judecătorească și în partea încasării cheltuielilor de judecată (pentru asistență juridică), deoarece nu s-a ținut cont de prevederile art. 96 alin. (1) CPC, pct. 15-17 din Recomandarea privind quantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin decizia Consiliului Uniunii Avocaților din RM din 30 martie 2012, nefiind luată în considerație complexitatea cauzei, raportul avocatului la soluționarea acesteia, timpul și munca depusă de avocat, natura și durata relației dintre avocat și client, de alți factori, care ar fi dus la soluționarea corectă de către prima instanță a pricinii.

La 13 mai 2019, Procuratura Generală a RM a depus referință la recursul declarat de Valentina Cimbru, solicitând considerarea acestuia ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

La materialele dosarului lipsesc probe care ar confirma expedierea deciziei recurate în adresa părților, precum și date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 13 martie 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valentina Cimbru, reprezentată de avocatul Vasile Pruteanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul

declarat de Valentina Cimbru, reprezentată de avocatul Vasile Pruteanu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Valentina Cimbru, reprezentată de avocatul Vasile Pruteanu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Valentina Cimbru, reprezentată de avocatul Vasile Pruteanu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari